
TÜRKİYE İLE AB'DEN BAKANLAR DÜZEYİNDE DİYALOG TOPLANTISI

25.07.2017

AB Haber (24 Temmuz 2017)

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın geçen ayki Brüksel ziyaretinde mutabakata varılan diyalogun artırılması kararının ardından Türkiye-AB Bakanlar Düzeyinde Siyasi Diyalog Toplantısı yarın yapılacak. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ve AB Bakanı Çelikin katılacağı toplantıda, müzakere süreci, göç, vize serbestisi, ekonomi, enerji, ticaret ve terörle mücadele konuları görüşülecek. Türkiye, geçen yıl 18 Martta imzalanan mutabakatın AB tarafından hayata geçirilmesi konusundaki beklentilerini aktaracak. AB tarafı da söz konusu beklentileri karşılamak amacıyla üzerinde çalıştığı 12 aylık takvimdeki son durumu paylaşacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen ay Brüksele yaptığı ziyaretin ardından Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında hız kazanan görüşme trafiği yarın yapılacak Bakanlar Düzeyinde Siyasi Diyalog Toplantısıyla sürecek. Brükselde yapılacak toplantıya Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik katılacak.

AB TARAFINDA EV SAHİBİ MOGHERİNİ VE HAHN

Toplantıya AB tarafından ise Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi/AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Federica Mogherini ve Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakerelerinden sorumlu AB Komiseri Johannes Hahn ev sahipliği yapacak.

MASADAKİ KONULAR

Toplantıda, müzakere sürecinin yanı sıra enerji, ekonomi, ticaret ve terörle mücadele alanlarında işbirliği ile göç ve vize serbestisi konularında son durum, ayrıca bölgesel konularda güncel gelişmeler ele alınacak. Türkiye, AB tarafına beklentilerini aktaracak.

18 MART MUTABAKATI VE SONRASI

Ege Denizinde ölümlerin kontrol altına alınması ve düzensiz göçün önlenmesi amacıyla Türkiye ile AB arasında geçen yıl 18 Martta imzalanan mutabakatın ardından Türkiye göçmenlerin geri alınması konusunda yükümlülüklerini yerine getirmiş ve mutabakat amacına ulaşmıştı.

Ancak, AB, vize serbestisi, mali yardım, yeniden yerleştirme, Gümrük Birliği konularında taahhüt ettiği yükümlülüklerine sadık kalmadı. Böylelikle, aradan geçen bir yıldan fazla sürede imza altına alınan konularda mesafe alınamadı.

BRÜKSELDEKİ ZİRVEDE KARAR VERİLMİŞTİ

Son olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 24 Mayıs'ta NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Toplantısına

katılmak üzere gittiği Brükselde AB Konseyi Başkanı Donald Tusk ve AB Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ile bir araya gelirken, oldukça olumlu geçen görüşmede, ilişkilerin yeniden canlandırılmasının önemine ve ayrıca terörle mücadelede iş birliğini güçlendirmenin gerekliliğine değinildi. Erdoğan, Brüksel dönüşünde uçakta yaptığı açıklamada, ABnin 12 aylık bir takvim üzerinde çalıştığını, Dışişleri ve AB Bakanlıklarının da söz konusu takvim üzerinde çalışma yaparak adım atacağını söyledi. Erdoğan, vize meselesinin yanı sıra para yardımı konusunun da gündeme geldiğini ve bu konularda çalışmaları karşılıklı yürüteceklerini bildirdi.

YENİ TAKVİM NE İÇERİYOR

Takvim, AB ile Türkiye arasında imzalanan 18 Mart mutabakatı kapsamındaki maddelerin karşılanması ve tarafların fon ve diğer konularda üzerlerine düşeni yerine getirmesini; Türkiye-AB arasındaki vize serbestisi konusunda yol alınmasını; Gümrük Birliği Anlaşmasının güncellenmesinin ve modernizasyonunun hızlandırılmasını ve Türkiye-AB müzakerelerinde yeni fasılların açılmasını içeriyor.

ÜST DÜZEY DİYALOG TOPLANTILARI İÇİN ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜLDÜ

Söz konusu görüşmeler çerçevesinde karşılıklı teknik ve siyasi düzeyde temaslar yoğunlaştı. AB Komisyonunun Genişleme Müzakerelerinden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn, Temmuz başında, 25 Mayıs'ta başlayan ve daha sonra süren görüşmelerin devamı niteliğinde bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyarette, hem Türkiye-AB ilişkileri ele alınırken, aynı zamanda yarın yapılacak üst düzey siyasi diyalog toplantısının hazırlıkları yapıldı. 5 Temmuz'da Avrupa Komisyonunun ulaşımdan sorumlu komiseri, 11-12 Temmuz tarihlerinde ise tarımdan sorumlu komiseri Türkiye'yi ziyaret ederek, bir yıllık çalışma takvimi kapsamında ekonomi, enerji ve ulaştırma alanlarında üst düzey diyalog toplantıları yapılması için çalışmalar yürüttü.

MÜZAKERE SÜRECİNİ CANLANDIRMA

18 Mart mutabakatıyla tarafların müzakere sürecini yeniden canlandırmaya yönelik kararlılıkları teyit edilmişti ancak, Türkiye'nin AB katılım müzakerelerinde 23üncü fasıl olan Yargı ve Temel Haklar ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik konulu 24. fasılın AB tarafından yapılan teknik hazırlıkları tamamlanamadı. Son olarak geçen yılın haziran ayında Mali ve Bütçesel Hükümler başlıklı 33. fasıl açıldı. Böylelikle, Türkiye'nin AB ile 2005 yılından bu yana yürüttüğü katılım müzakerelerinde 35 fasıldan şimdiye kadar 16'sı açılırken, 8 fasıl ek protokol gerekçesiyle askıya alındı. Fasıllardan 7'si ise açılış kriterleri resmi olarak Ankara'ya bildirilse de AB üyelerinin mutabakat sağlayamaması nedeniyle müzakerelere açılmadı.

VİZE SERBESTİSİ SÜRECİ SONUÇSUZ KALDI

Mutabakatın en önemli unsurlarından biri, vize serbestisi için tarihin 2016 haziranının sonuna çekilmesiydi. Geri Kabul Anlaşması için belirlenen 1 Haziran tarihi ise muhafaza ediliyordu. Vize serbestisinin 2016 haziranı sonunda başlayabilmesi için AB Komisyonunun aynı yıl en geç mayıs başında AB Konseyine ve Avrupa Parlamentosuna üçüncü ve son vize ilerleme raporu ile vize serbestisi önerisini sunması gerekiyordu. Dolayısıyla Yol Haritasında kayıtlı maddelerin nisan sonuna kadar Türkiye tarafından karşılanması gerekecekti. Bu doğrultuda gerekli çalışmalar yürütüldü. Ancak ilgili konuda hiçbir ilerleme sağlanamadı.

TÜRKİYE TERÖRLE MÜCADELEDEN TAVİZ VERMEDİ

Brüksel yönetimi, vize serbestisinin sağlanması için Türkiye'nin 72 kriteri karşılaması gerektiğini belirtiyor. Türkiye, bu kriterlerin çoğunu yerine getirirse de Terörle Mücadele Kanununda değişiklik yapılmasını öngören şart taraflar arasında tartışma konusu olmaya devam ediyor. Ankara, bu konuda, ülkedeki mevcut durum göz önünde bulundurularak esneklik istiyor. Brüksel ve Ankara arasında görüşmeler devam etse de ortaya iki tarafın da üzerinde uzlaştığı bir metin henüz çıkmadı.

72 BİN YERİNE 3 BİN 565 YERLEŞTİRME

Mutabakat, üye ülkelerin gönüllülük esası çerçevesinde Türkiyeden sığınmacı almasını öngören Gönüllü İnsani Yeniden Yerleştirme Programının başlatılarak 72 bin kişilik kota belirlemek suretiyle Türkiyeden Suriyelilerin üye ülkelere yeniden yerleştirilmesi sürecinin devamını da öngörüyordu. Öte yandan, 1e 1 formülü kapsamında Türkiyeden Suriyeli almaya niyeti bulunan üye ülkelerle ikili bazda anlaşmalar da yapılacaktı. AB Komisyonunun Mart ayı rakamlarına göre, Türkiyeden 72 bin yerine sadece 3 bin 565 Suriyeli sığınmacı AB ülkelerine yerleştirildi. Anlaşma uyarınca AB tarafından Türkiye'ye gönderilen sığınmacı sayısı ise bin 487 oldu. Günlük geçişler ciddi ve sürdürülebilir şekilde azalmasına rağmen, Gönüllü İnsani Yeniden Yerleştirme Programı devreye sokulmadı.

ABNİN SURİYELİLER İÇİN TÜRKİYEYE TAAHHÜT ETTİĞİ FON

18 Mart mutabakatına göre, AB'nin Türkiye-AB Göç Eylem Planı çerçevesinde Türkiye'de bulunan Suriyelilerin ihtiyaçlarına yönelik olarak proje bazlı taahhüt ettiği 3 milyar avroluk ilk kısım mali kaynağın tahsisi sürecinin hızlandırılması ve bu ilk kısım kaynak tamamen kullanıldıktan sonra 2018 yılı sonuna kadar tahsis edilmesi öngörülen ilave 3 milyar Avro kaynakla çalışmalara hız kesmeden devam edilecekti. Ancak bugüne kadar ilk 3 milyar avroluk tutardan 811 milyon avronun ödemesi gerçekleştirildi. AB yetkilileri, 3 milyarın tamamı kullanıldığı zaman, AB-Türkiye anlaşması kapsamında yapılan taahhütlerin de karşılanması halinde ilave finansman seferber edilmesi hususunu değerlendireceklerini açıkladı.

GÜMRÜK BİRLİĞİNİN GÜNCELLEŞTİRİLMESİ

Mutabakat uyarınca, Gümrük Birliğinin güncellenmesi müzakereleri 2016 yılı bitimine kadar başlaması gerekirken henüz resmi müzakereler başlamadı. AB Komisyonunun müzakerelerin başlaması için 2016'nın son günlerinde AB Konseyinden yetki talep etmesine rağmen, henüz üye ülkeler buna onay vermedi.

Cumhuriyet-Sabah-Ajanslar

Kaynak/Source: